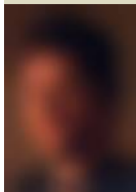

Commentaar

Dieter STYNEN

De sereniteit voorbij

Op hetzelfde moment dat BAM-voorzitter Karel Vinck in een interview oproept tot *sereniteit* – maar tegelijkertijd ferm uithaalt naar de actiegroepen – houden Straten-Generaal en Ademloos voor het eerst samen een persconferentie. Daarin reageerden ze furieus op de nieuwe propaganda-oorlog rond luchtkwaliteit die begon met VITO-studie die BAM onlangs publiceerde.

De uitkomst van het ultieme alternatievenonderzoek nadert met rasse schreden en de zenuwen staan op scherp. Begrijpelijk, want er staat voor alle spelers veel op het spel. De mensen achter de actiegroep Straten-Generaal hebben jaren van hun leven gegeven in hun strijd tegen de BAM. Voor Ademloos zijn tientallen vrijwilligers de voorbije maanden non-stoppe straat op getrokken. En de BAM riskeert zich hopeloos belachelijk te maken. Stel je voor: tien jaar onderzoek, tientallen miljoenen euro's – belastinggeld – uitgegeven, en dan te horen krijgen dat het allemaal voor niets was. Onvoorstelbaar (en onvergeeflijk).

Maar er is een belangrijk verschil tussen actiegroepen en overheidsinstellingen. Actiegroepen drijven op idealisme. Zonder dat 'brandende vuur' houd je een jarenlange strijd tegen een mastodont als de BAM nooit vol. Dat idealisme dan in het heetst van de strijd al eens de overhand haalt op rationalisme, kan je hen moeilijk kwalijk nemen. Anders mag je verwachten van een overheidsvehikel als de BAM. Die dient uiteindelijk slechts één doel: het algemeen belang van de Antwerpenaar en bij uitbreiding van de Vlaming. BAM-voorzitter Karel Vinck pleit voor rationaliteit. Welnu, hij heeft gelijk, maar dan moet de BAM zich daar ook zelf aan houden.

We geloven best dat de VITO-studie een logische voortzetting was van de BAM-activiteiten. Maar niets verplichtte hen om daar op zo'n delicaat moment ook zo groots mee uit te pakken. Het ware een pak serene geweest om daarmee te wachten tot na het alternatievenonderzoek. Het enige belang dat in deze gediend werd, was het oppoetsen van het eigen blazoën. Bovendien getuigt het ook van weinig sereniteit om *en plein public* te zeggen dat de anderen zich niet sereen gedragen.

BAM-voorzitter **Karel Vinck** vraagt om meer sereniteit in Oosterweeldebat

'De ideale oplossing bestaat niet, laat ons maar gaan voor de beste'

'De manier waarop de actiegroepen het Oosterweeldebat met emotionele argumenten proberen te beslechten, veront- rust mij.' BAM-voorzitter Karel Vinck doet een ultieme oproep tot sereniteit. 'Het is essentieel voor Antwerpen dat we binnenkort voor de best mogelijke oplossing kiezen – in alle opzichten. En als die niet de onze blijkt te zijn, ben ik bereid om me daarbij neer te leggen. Alleen vrees ik dat de Straten-Generaal en Ademloos daar anders over denken.'

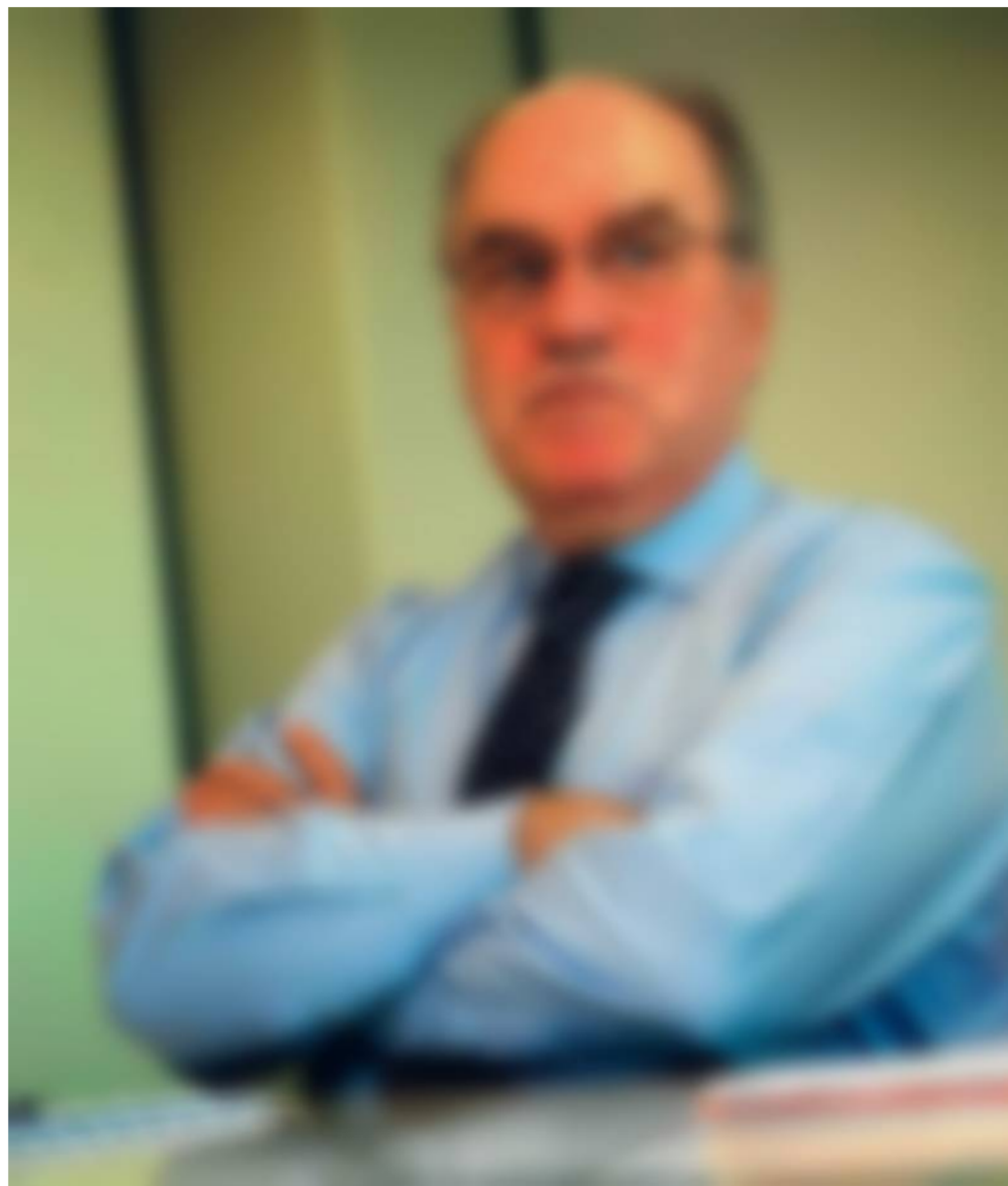
Dieter Stynen

Als BAM-voorzitter Karel Vinck persoonlijk de Vlaamse pers uitnodigt voor een goed gesprek, dan moet er de gewezen topmanager wel iets zwaar op de maag liggen. Klopt, zo blijkt. 'Ik ben erg verontrust over de manier waarop het Oosterweeldebat de jongste weken gevoerd wordt. Met name de manier waarop de actiegroepen proberen het laken naar zich toe te trekken, valt me zwaar. Toen ik een half jaar geleden naar hier kwam, heb ik mijn hand uitgestoken en gepleit voor een dialoog. Ik heb niet de indruk dat langs de andere kant dezelfde mentaliteit heerst. Dit dossier is voor Antwerpen – en zelfs voor heel Vlaanderen – enorm belangrijk. We kunnen en mogen geen beslissing forceren alleen op basis van emotionele argumenten.'

'Ik ben bereid me neer te leggen bij een andere oplossing dan de onze. Ik heb niet de indruk dat dat ook geldt voor de anderen'

Vinck haalt vooral uit naar de manier waarop de vzw Ademloos de laatste maanden de publieke opinie bespeelt. 'Ik heb respect voor het feit dat Ademloos erin geslaagd is om zoveel handtekeningen in te zamelen, maar dat geeft hen nog niet de autoriteit om te zeggen wat nu de beste oplossing voor Antwerpen is. Hun visie verandert trouwens om de haverklap. In hun recente Manifest voor Gezonde Lucht – dat helemaal geen manifest is maar een poging om er een bepaalde oplossing politiek door te duwen – pleiten ze plots weer voor het tracé Straten-Generaal.'

'Laat ons de onafhankelijke studie van het onderzoeksbureau Arup nu toch afwachten in een serene sfeer. Op basis van die onderzoeksresultaten moet de Vlaamse regering dan

BAM-voorzitter Karel Vinck: 'De manier waarop de actiegroepen proberen het laken naar zich toe te trekken, valt me zwaar' ©Koen Fasseur

kunnen kiezen wat de beste oplossing is voor de Antwerpse problemen. Want dat is wat uiteindelijk telt, en laat ons eerlijk zijn: een ideale oplossing bestaat nu eenmaal niet. Ik heb echter de indruk dat de actiegroepen zich niet zullen neerleggen bij de uitkomst van de studie of de beslissing die daarop volgt.'

Vreemd dat u plots pleit voor een sereen debat. Het was wel de BAM die onlangs een steen in de kikkerpoel gooide met de publicatie van de VITO-studie waaruit moest blijken dat de Lange Wapper niet voor meer fijn stof zorgde.

'Ik heb nooit goed begrepen wat daarmee het probleem was. Ik heb vanaf mijn aantreden gezegd dat we een meer transparante communicatie zouden voeren. Er ligt nu een studie voor ons, welnu dan geef ik daarvan ook meteen de resultaten mee aan het grote publiek.'

U zegt veel vertrouwen te hebben in Arup. Waarom dan een eigen studie presenteren amper een maand vooraleer dat onafhanke-

lijk studiebureau – dat ook de milieu- en gezondheidseffecten onderzocht – zijn resultaten bekendmaakt?

'Wij hebben die VITO-studie maanden geleden al besteld. De jongste jaren waren er heel wat nieuwe wetenschappelijke inzichten over fijn stof. Er werd ons altijd verweten dat onze vroegere modellen alleen rekening hielden met de uitstoot van PM₁₀ (stofdeeltjes kleiner dan 10 micrometer, nvd.r.) terwijl het onder- tussen duidelijk was dat de PM_{2.5}-fractie wellicht een belangrijkere rol speelde. Wij hebben gewoon onze modellen verder willen verfijnen.'

Is die studie besteld voor de beslissing van de Vlaamse regering om een onafhankelijk alternatievenonderzoek in te stellen?

'Dat zal praktisch op hetzelfde moment geweest zijn...'

Dan laat u de belastingbetaler twee keer voor hetzelfde onderzoek betalen?

'Nee, want deze studie is gedaan door een andere – gerenommeerde – instelling: het VITO. Wij hebben

ook niet gevraagd dat de resultaten gebruikt zouden worden door Arup. Daar moeten zij zelf over beslissen. Ik denk trouwens niet dat ze er rekening mee zullen houden, want ze hebben hun eigen simulatiemodellen. Het was in ieder geval niet de bedoeling om Arup te beïnvloeden.'

De actiegroepen zijn al al jaren actief. En Straten-Generaal heeft zich de jongste tijd net erg op de achtergrond gehouden. Waarom luidt u nu plots de alarmbel?

'Ik ben bang dat er in Antwerpen stilaan de illusie ontstaat dat het dossier nu toch al tien jaar aansleept, dus dat een paar jaar meer of minder het verschil niet zullen maken. Maar dit is net hét moment om zo'n groot infrastructuurwerk op te starten. In de relanceplannen die overal ter wereld opgestart worden, spelen overheidsinvesteringen in grootschalige bouwprojecten een cruciale rol. Welnu, hier ligt er zo'n project te wachten.'

Is dit ook een poging om de politici wakker te schudden?

DOSSIER Oosterweelverbinding

'Ik denk dat die wakker genoeg zijn, maar ik zou er wel de nadruk op willen leggen dat ze niet te lang mogen wachten. We dreigen opnieuw kostbare maanden te verliezen. En in de huidige economische toestand kunnen we met een project als dit een enorme boost geven aan de tewerkstelling. Ik schat dat we rechtstreeks en onrechtstreeks zo'n zes- tot tienduizend banen kunnen creëren.'

Er moet dus een beslissing vallen voor de verkiezingen, zoals minister Dirk Van Mechelen wil?

'Als de conclusies van Arup duidelijk genoeg zijn, is dat wellicht mogelijk. Anders... Hoe dan ook is het aan de Vlaamse regering om daarover te oordelen.'

En zullen de conclusies van Arup duidelijk genoeg zullen zijn om keuzes te maken?

'Ik schat dat we met een gigantisch bouwproject als de Oosterweelverbinding rechtstreeks en onrechtstreeks zo'n zes- tot tienduizend banen kunnen creëren'

'Ik verwacht dat de consultants de voor- en nadelen van elk tracé op bepaalde domeinen zullen voorleggen. Niet dat ze zeggen wat het beste project is. Het is trouwens ook niet aan hen om dat te zeggen. Op basis van hun bevindingen is het aan de Vlaamse regering om knopen door te hakken.'

'En wat de keuze ook wordt, wij zullen ons erbij neerleggen. Nogmaals, er telt slechts één ding: de beste oplossing. De onze is alvast de gemakkelijkste om op korte tijd te realiseren, maar als er betere opties zijn, ben ik bereid dat te aanvaarden.'

Stel dat jullie project over de hele lijn als het beste uit de bus komt. Hoe snel kan het dan allemaal gaan?

'Dat verwachten we nu ook weer niet (*lacht*). Maar sowieso moeten we eerst nog de financiering rond zien te krijgen. Vandaag zo'n pakket van meer dan 2 miljard euro rondkrijgen, is niet eenvoudig. Toch hopen we daarmee rond te zijn eind dit jaar, zodat we begin 2010 met de bouw kunnen starten.'

En wat als er wijzigingen moeten aangebracht worden óf er voor een compleet ander tracé gekozen wordt?

'Dan weet ik niet hoeveel vertraging

we zullen oplopen. **Hoe schat u de kansen van uw project in?**

'Er is hier toch tien jaar zeer ernstig gestudeerd. Het zou mij dus verwonderen mocht de conclusie nu luiden dat de Oosterweelverbinding niets waard is. Al geef ik toe dat men in het verleden steken heeft laten vallen op het vlak van de communicatie.'

Juist, hoe zit het eigenlijk met die beloofde nieuwe communicatiepolitiek?

'We hebben ons een beetje ingehouden omdat we willen wachten op de uitslag van het alternatievenonderzoek. Maar nadien gaan we volop voor een meer dynamisch communicatiebeleid. Zodat we uiteindelijk toch een maatschappelijk draagvlak kunnen creëren.'

Euh, moet zo iets niet gebeuren vooraleer er een beslissing valt?

'Maar we kunnen nu toch niet beginnen communiceren over een oplossing als we niet weten hoe de uitkomst van het alternatievenonderzoek luidt. Kijk, wat we ook beslissen: Antwerpen moet een belangrijke rol blijven spelen in Europa. Dat is een te complexe aangelegenheid om te verdrinken in een simpel ja of nee.'

Stoort het referendum dat er in Antwerpen staat aan te komen jullie?

'Nee, zo'n volksraadpleging is een stedelijke bevoegdheid en Antwerpen kan die 47.000 handtekeningen niet zomaar naast zich neerleggen. Wij willen ons daar ook niet mee moeien, maar ik vind de vraag die Ademloos wil stellen wel niet de juiste. Zij vragen om voor of tegen een tracé te stemmen. Ik vind dat je aan de Antwerpenaar moet vragen wat volgens hem de beste oplossing is.'

Hoe realistisch is het scenario dat Dirk Van Mechelen onlangs schetste: het opsplitsen van het project in verschillende delen, zodat er desnoods al begonnen kan worden met de door niemand gecontesteerde Schelddetunnel?

'Je kunt niet beginnen met de bouw van de Oosterweeltunnel zonder te weten hoe het verder zal gaan. Theoretisch klinkt dat mooi: we kappen het in twee of drie stukken en dan kunnen we al beginnen. Maar dat gaat zo niet, het project moet in ieder geval in zijn geheel bekeken worden.'

Als er dus grote wijzigingen komen, dreigen er sowieso grote vertragingen?

'Ja, maar daar zullen dan ongetwijfeld goeie redenen voor zijn.'